

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, September' 10-dikén 1819.

Nagy Britannia.

Az Angliai lármák folytatása: —

Conventry városában reá vették végezetre magokat a' Fábrikások, hogy munkásaiknak fizetéseiket megnagyobbítsák. Tsaknem annyira emelték-fel, mint 1816-ban volt; 's így itt a' tsendesség már helyre állott, melyre az is sokat tett, hogy a' lakosok pénzt gyűjtöttek magok közt össze, 's kenyeret vásároltattak a' munka nélkül lévő szegénység számára. — Hasonló módon megszűntek a' dologtól a' Nottinghami, Derbyi, és Leicesteri harisnyaszövők is, azt kívánván, hogy emezeknek példájokra az ő fizetéssek is nagyobbittassék.

A' Manchester felé vívő utak körül még mind tartatnak az öszszegyülekezések; most azt a' módot vette-fel a' nép, hogy a' hegyeken tartja gyűléseit, hogy a' lovasság ne férhessen hozzá. Mint észrevették, már most fegyvereknek öszszeszerkeztetésén is iparkodik a' nyughatatlan nép.

A' Manchesteri Követség, melyet a' Ministerek kikérdezés végett Londonba hivattak vala, Aug. 21-dikén vissza érkeztek Manchesterbe, de nem látszik, hogy előadásaik által kielégítették volna az Országlószéket, minthogy másnap a' Belső Ministertől két Visgálódó Biztosok érkeztek - meg ugyan oda. — Augustus' 19-dikén tsak egy ház előtt történt ezen városban lármázás, melyre Fletscherné nevű aszszony, ezen ház'

birtokosa, ezen szavai által adott alkalmatosságot: — „Ő, úgy mond, a' Hunt' szívét éppen oly örömet ketté vágná, mint azt a' darab kenyeret, mellyet kezében tart.“ — Az utszákon még ekkor is szüntelen koborlottak a' falukról bejövő munkátlan emberek fel's alá, de némelleyeket, kik kétségkívül megjegyvezve voltak, azonnal elfogtak. — 21-dikben reggel tsendesség volt a' városban, hanem annak Ney-Crosz nevű külső városában még az nap ismét kiütött a' láрма, annyira, hogy katonaság kívántatott letsendesítettésére, és ismét sok ember megsebesedett. — Aug. 22-dike egészen tsendességgel telt-el. — *Manchesternek* ezen Ney-Crosz nevű részét úgy írják-le, mint az inség' valóságos képét. Hogy a' lelket megtarthassák az emberekben, minden harmadik vagy 4-dik háznál oly emberek találtatnak, kik az inséggel küszködőknek utolsó portékájikért költsön néhány kis pénzt adogálnak, így nyujtván napról napra életjeket. Tiz 's 20 ilyen szegény háznépek egyegy magazinumot szoktak kibérlelni, 's abban szalmán hál-nak-laknak együtt közönségesen. Gyermekük éppen semmi nevelést nem kapnak, nappal az utszákon's piatzokon keresgélnek az elhányt vagy elhullott eleségradványt, 's öszszeszedegéteven megrágtálják, 's így táplálják magokat. Ezen szegénység úgy el van kénszeredve, hogy semmivel se gondol; semmi elveszteni-valója nintsen, a' tehetős lakosokra irigykedik. Ha valamelly jó ruhás ember a'

városnak ezen részében az utszán megindul, a' szegénység által kitsufoltatik. — Az ágyukat 22 - dikben már eltakarították volt a' Manchesteri utzákról, 's a' városnak éppen olyan formája volt, a' milyen valamely városnak az ellenség által való elfoglaltatása után lenni szokott. A' Polgári fegyveres nép rettenetesén mérgelődik, hogy az öszszesereglett nép véle szembe mérészel szállani. A' tsendes lakosoknak nem kis nyughatatlanságot kezd okozni az, hogy, mint látszik, a' Manchesteri Magistrátus ezen alkalmatossággal által hágtá a' Constitutzióval szorosán megegyező rendszabásokat. Egyébránt azt jegyzi-meg azon tudósító, a' ki mind ezeket Manchesterből írja: Hogy a' 'Támadás' Aktája felolvastatott ugyan ezen gyűlés' alkalmatosságával, de oly meszsze a' gyűléstől, hogy abból a' sokaságnak igen kevés része tudhatott-meg valamit, 's azért el se szélledhetett, mint a' parantsolat tartotta volna; Huntnek megérkezése előtt pedig már egy órával felolvastatott volt, melyre nézve ő abból semmit se tudhatott, annyival is inkább, hogy őtet két napokkal az előtt maga a' Magistrátus bizonyossá tette vala affelől, hogy az Országlószéktől semmi parantsolat nem érkezett oda az ő elfogattatására nézve. Az is figyelmet érdemlő megjegyzés ezen levélben, hogy a' gyűlést megelőzőtt napon a' Magistrátus ezen mezőről a' köveket mind felszedette, hogy a' népnek ne legyen mivel a' lovas polgárságra hajgálni. Azt is méltónak tartja megemlíteni az író, hogy ezen lovas-ság oly vak sebességgel bevágott a' nép közzé, hogy politziai katonákat is tapott össze, kik közzül egy *Ashwood* nevű nem soká meg is halt. A' tsakugyan nem igaz, hogy oly sok ember veszett volna el, mint eleinten irattatott. Ezen író tsak ötre teszi a' megölettettek' számát, tsudálkozásra méltónak mondván

lenni, hogy ily sok nép közzül többek el nem veszték. Ezen ötök közzül is egy gyermek tsak ijedtében az anya' karján halt - meg. A' más négyek voltak: a' mindjárt nevezett Polgári katona, *Witworth* (egy Reformáló), *Asethon*, és *Larkinsonné* nevű asszony. A' Polgári 's Politziai katonák oly nagyon örvendeztek győzedelmeskedéseknek, hogy így kiáltottak: *Ez a' mi Watterloónk!* de a' melly szavak nem nagy tapsolással fogadtattak.

A' 16 - dikben elfogattatott főbb Reformálók Aug. 20 - dik napján állittattak legelsőben a' Törvényesség' elejébe. Egyenként hivattattak elő, és minden, a' mi mostanában reájok nézve tététt, tsak abból állott, hogy, mivel Felségárulásért való per fog ellenek indittatni, tehát *Cautzióra* ki nem bocsátatnak, hanem fogságra vissza vitetnek, 's mind addig ott tartatnak, míg meg nem ítéltetnek. Ezen személlyek az itt következők: *Hunt*, a' ki mérész bátorsággal állott elő; *Johnson*, *Knigh*t, *Moorhouse*, *Gaunt Ersébet* (45 esztendős személy); *Hargreaves Sára* (26 esztendős); *Jones*, *Wilde*, és *Swift*. *Saxton* is köztök volt, de néki megmondattott, hogy nem fog Felségárulással vádoltatni. Hogy a' többinek Felségárulással kell vádoltatni, e' még tsak a' Manchesteri Tanáts' ítélete. Londonból várják eránta a' véghatározást, valamint szintén az elintéztetett vádolás Aktáit is. Mind ezek a' személlyek vagy éppen semmit vagy nagyon keveset feleltek az elejükbe terjesztetett kérdésekre, 's majd minnyájoknak fejer kalapja volt, melly most a' Reformálók' megkülömböztető czimere. Ezen Korifeusok után más 30 vagy 40 foglyokat hoztak elő, de a' kik külömben semmivel egyébbel nem vádoltathatnak 's nem is vádoltatnak, hanem tsak, hogy egy lázzasztónak nyilatkoztatott gyűlésben

jelen voltak, a' honnét egyéberánt már ék-
kor, mint a' Tánadasi rendszabások kíván-
tak volna, a' nagy tolongás miatt el se' tá-
vozhattak, a' hol az egymástravaló ro-
hanás miatt úgy omlottak az emberek
egymásra, hogy csak vérontás ne lett vol-
na a' következése, különben jó kedvel
lehetett volna nevetni rajtuk; tsupa-halot-
tak tánczának lehetne nevezni, ha tréfát
üzni szabad volna belőlle. — Azok, kik
ezen népgyűléseknek lelki képpen való el-
lenségeik, nagyon sajnálják, hogy a' Man-
chesteri gyűlésen politziai katonaság is
volt, mert ha ezek nem mérséklették vol-
na a' Polgári lovaság' tüzességét, kü-
lönben *Huntól* és néhány társaitól ez
úttal gyaníthatóképpen örökre megmene-
kedett volna az Anglus közönség. Ez azt
teszi, hogy 15 minutumok alatt mind
összevagdaltattak volna, a' kik közülök
ezen gyűlésen voltak.

Legfőbb kérdésnek tartják az Angliai
Politikusok ezen Manchesteri valósággal
szerentsétlen lármára nézve azt, hogy
igazán felolvastatott-é ebben a' Tánadá-
si Akta, vagy nem. Némeltyek egyene-
sen tagadják; mások azt állítják, hogy
ha felolvastatott, nagyon lassan olvasta-
tott fel, hogy ne minden halja, a' kinek
hallani kellett volna. A' *Macliesfieldi*
lármában néhány házak egészen le-
rontattak, tizennégyen nagyon megkáro-
sítottak. — *Brightonban* két célra
való pénzgyűjtemények nyitattak; egy
azoknak számára, a' kik Manchesterben
megsebesítették, a' más azoknak, kik u-
gyan akkor megkárosítottak.

Londonban *Wooler* és *Carlile*
azzal vádoltatván, hogy egy, *Minister*
Sidmouthhoz érkezett lázzasztó le-
velet ők irtak volna, elfogattattak vala,
de zálogállításra ismét elbótsáttattak. —
Doktor Watson ily levelet írt a' Belső
Ministerhez *Sydmouthoz*: — „Mint-
hogy a' *Londonban* a' *Smiffielden* köze-

lébb tartandó népgyűlésen se *Hunt* se
Wolseley jelen nem lehetnek, tehát
az én czélom a' volna, hogy abban én
üljek elől, 's erre nézve szeretném tud-
ni a' *Ministerek*' gondolkodását, az eránt,
hogy egy ily békességes öszszegyüleke-
zést véghezmenni megengednek-é a' nél-
kül, hogy fegyveres seregeket ne küldé-
nének reá? — Hogy *Watson* ezen kér-
dezősködő levélre választ kapjon, senki
se' gondolja. Az előrevaló vigyázási ké-
születek azonközben hathatósan tétettek;
a' Belső *Minister* meghívta a' *Londoni*
könnyű lovas Polgárságot, hogy 25-dikre
álljon készen, 's minden Előljáróknak
megparantsolta, hogy nagy vigyázással
legyenek. — A' *Morning - Chronicle* na-
gyon bánkodik, hogy a' *Spafieldi* gyű-
lést ismét megújittatni szemléli; ő (úgy
mond) azt veszi észre, hogy a' *Ministe-*
riális személlyek ismét gyűjtik öszsze a'
materialekat a' végre, hogy azt erőssít-
hessék, hogy ismét öszszeesküvés van
munkába vétetve.

A' *Wooler* által *Londonban* a' *Ko-*
rona és *Vasmatska* vendégfogadó szálájá-
ban eszközöltetett népgyűlés Aug. 21-di-
kén tsendességgel végződött. Sok hatá-
rozásokat tett a' gyűlés, mellyek között
ezek voltak a' nevezetesebbek: A' *Man-*
chesteri népgyűlés a' törvényekkel nem
volt ellenkező; az ott történt vérontásnak
okozója az ott lévő *Magistratus* volt; az
ő magaviselete szükségesnek lenni mutat-
ja azt, hogy a' népnek vissza kellessék
adni azon jussát, hogy a' maga *Magis-*
trátussát maga választhassa, a' melly jus-
sal ő II-dik *Eduardusig* élt; zomorú
dolog, hogy azt a' nép gyűléseket illető
Proklamátziót kiadta az *Országlószék*,
melly a' *Magistratusok*nak ilyen tseleke-
detekre alkalmatosságot szolgáltat; *Hunt*
és a' társai a' *Constitutzióval* megegye-
zőleg viselték magokat; a' *Regularis* és
Polgári katonaság egymástól nagyon kü-

lőmbözőleg viselték magokat; ezen gyűlés tagjai minnyájan kijelentik, hogy ők, a' törvényeket Aug. 16-dikán rútol megsértődötteknek lenni tartják; a' Régens Princzhez kérelmet kell készíteni, ha Lord Syd mouth el nem fogná; ezen határozásoknak végrehajtása, Biztosságnak adassék által."

Azon előre való vigyázási készülétek között, mellyeket az Országlószék Londonban Aug. 25-dikére nézve tétetett, azt is említik a' közönséges levelek, hogy ezen napra a' strázsákat a' Régens Princz palotájában dupláztatták, 's a' testörzők serege, melynek Brightonba kellett volna venni útját, oly rendelést kapott, hogy maradjon Londonban, minthogy a' Princz hamarabb vissza akar Londonba (nem Brightonba) érkezni, mint sem elejénten meghatározta volt. Gondolják, hogy a' Manchesteri történetek okozták volna határozásának megváltoztatását. — A' Ministerek Aug. 22-dikén két óráig tanátskoztak a' Kabinétben, a' hol Herzeg *Wellington* is jelen volt, a' ki eszserént a' Belgiumi váraknak megnézegetéséből már ekkor Londonba visszaérkezett volt, 's a' kiről tehát csak mesebeszéd volt, hogy útját Warschauba vette volna).

Londonnak külömbkülömb utszáin (nem írják melyik napon) ilyen Proklamációt találtak kiraggattatva: — „Britannusok! A' ti atyáitok sokszor ontották véreket azon ügyért, melly most minnyájtoknak szivére beszél. A' ti törvényeitek több Országokra kihintették a' szabadságnak legelső magvait. Jertek tehát, tegyétek bátorságossá jusaitokat, 's szerezzetek szabadságot gyermekeiteknek. Fordítsátok a' Választási szabadságra elméteket; ez véletelkszületett jus, és az, a' ki titeket ennek gyakorlásában meg akar gátolni, áruló, és megérdemli, hogy megfenyittsék. Nem soká el fog

ezen Választásnak napja jőni, nem soká meg fogtok ezen jusotoknak gyakorlására hivattatni. Legyetek állhatatosok, legyetek magatok eránt igazságosok; legyetek jók, ne féljeteK semmi veszedelemtől, 's emlékezzetek azon emberekre, kiknek bátorságok van arra, hogy szabadok legyenek."

* * *

A' Londoni legujabb tudósítások szerint, mellyek Bétsbe addig megérkeztek, mikor a' M. Kurirnak irásában ennyire haladtunk vala, 's a' mellyek Londonból Augustus' 25-dikén délutáni három órakor indultak útnak, éppen ekkor egy ember járkált le 's fel a' Smitfield piaztán egy hosszú rúddal, melynek végéről egy nagy czédula függött, 's a' czédulán veres betűkkel ezen szavak olvastattak: A' gyűlés négy órakor elkezdődik; tartsatok jó rendet! — (Reménljük, hogy ezen nevezetes készüléti népgyűlésnek kimeneteléről, talám irhatunk még ezen Ujságunk' végén az *Ujabb Ujságok* közt valamit).

* * *

A' Régens Princz a' maga időtöltésből való tengeri utozását abba hagyván, Augustus' 26 dikán a' Carltonhousei kastélyba megérkezett.

A' Régensné vagy Walesi Princzné, mint most mondják, nem azért tér vissza Angliába, hogy Elválását illető perét maga személlyesen akarná folytatni, hanem, hogy azt a' summát, mellyet neki a' testvére a' Braunschweigi Princz testált, de a' mellyet a' Ministerek, a' testamentumot Lord Castlereágh és Gróf Münster meghamisítottnak lenni tartván, kiadni nem akarnak, kikeresse.

N é m e t O r s z á g.

A' *Stuttgardi* újságlevelekben ily czikkely jött-ki Sept. 1-ső napján: — „Magyar Ország Palatinusa J ó s e f ő Cs.

Fő Hertzegsége a' maga új Hitvesével ide Stuttgárdba megérkezett, hogy Király ő Felségétől butsut vegyen, melly megesevén útját ő Cs. Fő Hertzegsége a' Cs. Fő Hertzegnével együtt, Schamburg felé tovább folytatta.

Az a' Biztosság, mellyet a' Württembergi Rendek's a' Király, köz megegyggyezéssel a' végre kineveztek vala, hogy az Ország' Constitutziójának elő-rajzolatját kidolgozza, munkáját már elvégezte, melly mostanában nyomtatás alá lévén adattatva, a' mint a' sajtó alól kijő, árkusonként a' Gyűlés tagjainak megvizsgálás végett által adatik, 's azután az egész Gyűlésben cikkelyenként vitatás alá vétetik, 's az egész munka ekképpen vitetik tökéletességre, 's lesz belőlle végezetre egy állandó Constitutzió.

Ujabb Ujságok.

A' Londoni népgyűlést illető tudósítások megérkeztek; a' gyűlés reménség felett való betsületességgel ment véghez a' mondott napon (Aug. 25-dikén) délután. Nagyon kevesen jelentek-meg a' Reformálók. Mint előre kihirdettetett vala Wat-son' ült elől. A' meghatározatandó jóvállásokat valami Philipps nevű olvasta-fel. A' principium, mellyen az ő határozásaik fundáltattak, a' volt: Hogy a' szabadon született népnek a' közönséget illető dolgoknak jelenlévő félelmes környülállásai között már magában hivattatása van arra, hogy az őtet illető jusokat kimondja és megoltalmazza, 's a' Régenst meghivja arra, hogy az alsó rendű nép' naponként nagyobbodó inségének elháríttatására, a' bejött visszaéléseknek eltöröltetéssekre, a' képviseleti systemának megjobbittatására, egy vérszomjuzó faktzió' próbatételeinek megelőztetéssekre, 's a' tsendes népnek az igasságtalan mézarlódás ellen való megoltalmaztatására, a' néppel magát közönsön össze tsatolja. Az ezen principium-

ból kihozattatott jóvállások, mellyeknek száma 28-ra telt, mind meghatározattak. Azután Thistlewood, Wat-son, 's Preston beszédeket tartottak, 's mind ezek után kinyilatkozatta az előlülő, hogy a' gyűlés elvégződött, mellyel az Oratori szék-ről leszállván, az aszszonyok 's férjfiak által vetélkedve öszszetsokoltatott, 's azonnal mindenek békességesen és megelegedéssel széllyel oszlottak.

Azt, hogy miért mehetett Londonban ezen népgyűlés ily nagy tsendességgel véghez, meg lehet magyarázni az Országlószék által tétetett előrevaló vigyázási nagy készületekből. A' Sz. Bertalan temploma, melly a' gyűlés' helyéhez legközelebb esik, Polgári tisztviselőkkel volt eltelve. A' Politziai katonák több helyekre sereggel kiállittattak, melly seregek között egyegy 150 emberekből állott. A' Királyi ágyuzók parantsolatot kaptak, hogy 3 órakor minnyájan készen álljanak. A' testörzők, kiknek, mint feljebb megemlitettük, Brightonba kellett volna menni, 27-dikig megmarasztódtak Londonban. Egy más testörző sereg, melynek a' Kelet-Indiai Társaság' szolgálatjára hajókra kellett volna ülni, ezt elhalasztotta. A' Princz' Carltonhousei és Bukinghamhousei kertjeiben a' strázsak dupláztattak. A' Politziai tiszteteknek megparantsoltatott, hogy szükséges számú közemberek' seregével, éjfélig a' Cancellariájokban maradjanak. A' Napkeleti Indiai Társaság egyedül maga 500 Politziai katonát állított ezen gyűlésre.

A' Londoni levelek, mellyekben ezen tudósítás érkezett, Aug. 27-dikéig terjednek, 's egyéb nem nevezetes tárgyak között azt is említik, hogy a' Státus' adóságileveleinek *Cursusa* nagyon ingadozott, 's egy hét alatt 18 Bankosok bankrotiroztak.

* * *

Páris. — A' Generális Sarrazinra

Alsó ítélőszék által kimondatott ítéletet, már a' Cassatorium is megerősítette, pedig még a' volt Felesége Hutschinsonnéis, ki a' pert indította ellene, kétségkívül a' reá kimondatott büntetést megnagyolván, kérelmet adott vala be érette a' Királyhoz.

B é t s.

A' Salzburgi újságlevelekben ezeket olvassuk: —“

„Azon két időszakasztól fogva, hogy bennünket az Austriai szelid Országlopáltza kormányoz, tegnap vala legelőször az a' szerentsénk, hogy Hazánk' szeretett Attyának első szülött fiját magunk között szemlélhessük. Minekutánna Cs. K. Koronaörökös Ferdinandus ő Cs. Fő Herczegsége tegnap előtt éjjel Halleinben meghált 's tegnap' az ott találtató só-bányákat megszemlélte volna, útját estvére ide Salzburgba vette, és ide estvéli 9 óra után ágyuk' dörgése 's harangok' zugása között, az ide való lakosoknak nagy számú serege által, kik Halleinba elejébe mentek vala, kísértetvén, közönséges pompával jött-be. A' határnál muzsikáló kar 's az oskolai, sorba állott tanuló ifjúság' seregének örvendező kiáltása által fogadtatott ő Cs. Fő Herczegsége, valamint szintén beljebb a' város' lineájánál a' városi tanulók és Flebánus által, 's innét már a' Városnak szépen kivilágosított, élőfákkal körül véve lévő útján közelített a' kapú felé, a' hol a' Magistrátus által fogadtatott, melynek nevében a' Polgármester köszöntő beszéddel tisztelte ő Cs. Fő Herczegségét. Innét a' város szépen megvilágosított utszáin és piatzain folytatta szép lassan menetelét — az öszszegyülekezett sokaság által mindenütt nagy örvendezéssel köszöntetett — 's az ide való népnek az Országlop Császári Felséges Ház eránt visel-

tető szeretetnek buzgó bizonyságait szemlélte. Végezetre a' számára szállásul határoztatott Cs. K. téli kastélyba menvén, ott a' grádsoknál hintójából lett kilépésekor a' jelenlévő Polgári és Katonai Tisztikaroknak egész serege által egész pompával fogadtatott és tiszteltetett.“

* * *

Tegnap nevezetes verbuálása kezdődött-el itt Bétsben és fog 3 napokig tartani a' most *Konstantinus* ez előtt Hohenzollern Vasas Regementjének, melly azt a' mások felett való just nyerte 1619-ben II-dik *Ferdinandus* Császártól, hogy Bétsben a' Burgon, melly a' Császári Felség' residentziája, parádéval általmeessen 's annak Udvarán verbuáló sátort állithasson-fel. Ezen Regement legrégibb a' Cs. K. armádában 's egyéb katonai tettei között az által tette magát nevezetessé, hogy a' fenn tisztelt Császárt ellenségeinek kezei közzül kimentette, a' midőn 1619-ben *Kremsből* a' Dunán Bétsnek segedelmére hirtelen megjelenvén az ügy nevezett *Fischerthor* kapun (melly éppen a' Duna mellett van) a' városba szép tsendesen benyomult, 's jelenlétét 's megjelenésével hozott segedelmét akkor vették észre, midőn a' Burg Udvarán (mellyen most verbuál) trombitáit harsogtatni kezdte, 's magát a' Ferdinandus' hiveivel 's a' tanulók' seregével egyesítvén, Monarkháját ekképpen az ellenség' karjai közzül kimentette. (A' történet környülállásosan tudva van a' Historiából, nintsen miért hosszszasabban szolljunk rolla). Ezen verbuálást most a' tette nevezetessé, hogy a' Pruszszus és Orániai Princzek itt lévén, szemlélőji voltak. A' Regement előbb a' Glaszin misét halgatott, 's azután a' Burgba bejövén a' felvont sátor körül *Quarrét* formált, 's a' verbuáláshoz hozzá fogott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesti Ujságlevclckben ily betses tudósítást közlenek: —

Alig érkezett meg Nagy-Szombatba az az örvendetes hír, hogy ő Cs. Kir. Felsége Nagy Méltóságú, és Fő Tisztelendő Rudnay Sándor Erdélyi Püspök, és Belső Titkos Tanácsos Urat ő Excját Esztergomi Érsekké, és Magyar Ország Primássává nevezni kegyelmesen méltóztatott; az Esztergomi Fő Káptalan ezen köz örömet olly elevenen érezte, hogy haladék nélkül meghatározná, ezen óhajtott történeten való örvendezését jövődöbeli kegyes Fő Pásztorának díszes köszöntéssel, 's örömének szíves kijelentésével levélben tudtára adni. Ugyan ezen tapsoló örömet, és áldásokkal telyes jó kívánását jelentette ki Tsötörtökön estve ezen Fő Káptalan négy Követjei által tisztelt Hertzeg Pásztorához, midőn Erdélyből jöttében Budára szerentsésen megérkeznek. A' Köszöntő Fő Káptalanbeli Tagok voltak: Nagyságos, és Fő Tisztelendő Ürményi Péter Sz. Benedek Apátura, Esztergomi Kanonok, és Neográdi Archi-Diaconus; Fő Tisztelendő Bélik Jó'sef Monostrai Boldog Asszony Apátura, Esztergomi Kanonok, és Barsi Archi-Diaconus; Mélt. és Fő Tisztel. Kovalik János Tribuniczi Püspök, Esztergomi Kanonok, és Gen. Vicarius; Mélt. és Fő Tisztelendő Gróf Nádasdy Ferentz Szekszárdi Megváltó Apátura, Esztergomi Kanonok és a' Pesti Fő Seminariumnak Rectora. A' Követségnek Orátora volt Fő Tiszt. Ürményi Péter, kinek ékes és fontos beszédére az Érseki Hertzeg Egyházi szelídséggel, és fontos méltósággal felelt. Minthogy külömben minden pompa nélkül kívánt ő Hertzegsége utazni,

további mulatás nélkül tegnap mindjárt reggel Béts felé tovább folytatá útját, azon biztos reménységet hagyván maga után, hogy az ő bölts, és erős kormánya alatt az Egyházi Rendnek méltósága új fényre fog emelkedni.

* * *

Szathmárról Augustus' 28-dikán. Máramarosban Aug. 21-dikén ollyan felleg szakadás volt, és abból következett áradás, a' minéműre a' mostani emberek nem emlékeznek, melly a' magasan fel-emelt tsinált utakat meghágta, sok hidakat elhordott, a' Tétsőnél ujonnan épült kő hidat a' Tiszán lévő nagy fa hid és a' Város között elhordta a' töltésnek nagy részével. Sok életet, melly Máramarosban, kivált a' málé vagy tengeri különösen jó volt, elhordott. Szathmár vidékén a' tavaszi vetés kivált gyenge, az aratás középszerű volt, a' honnét az ára az életnek szembetünő módon emelkedik felfelé.

A' vér nyavalya uralkodni kezd, és sokan kivált a' gyermekek között meghalnak benne. A' Nyirben a' Dinnyének bővsége nagy.

A' Szathmári F. T. Püspök Méltóságos Klobusiczki Péter ő Nagysága az Eklelesiákat visitálván, 28-dikán érkezett vissza Szathmárra, kit a' Szathmári Ns. Magistrátus nagy pompával fogadott, 40 polgári katonák rendeltettek eleibe mind Uniformisban. A' Szenátusból Deputatio küldődött eleibe, a' Káptalan és a' Papság Szathmár és Németi közt való kő hidon gáláson felöltözve várta és köszöntötte, délutánni hat órakor.

A' szőlő hegyek bőv borral biztatnak. Szilva, melly a' Szathmáriak gazdaságának leg főbb ága, nints, mellyért a' Szilvorum drágodik.

Eladó Patika.

Szigeten Máramarosban egy Patika, minden féle szükséges készületekkel és materialékkal jól felkészülve, áruba bortsáttatik, mely három esztendőől fogva folyamatban van, 's egészen új. A' ki bővebb tudósítást kíván felölle venni, tudakozódhatik róla Szigeten helyben Szőlősi István, Szathmáron Gáti István Prédikátor, Budán Falka Bikfalvi Sámuel Pesti Universitas Calchographusa, Pápán Gáti István Uradalmi Ingenieur, és Bétsben Pántzél Dániel Magyar Kurir író, Uraknál.

A' ki nevezett Urakhoz is megtétettek már a' szükséges tudósítások, mellyeknek summája ez: hogy a' Vármegyében, melly száz ezer Lelkeknél többel bír, ezen kívül, még ugyan Szigeten, tsak egy Patika van. Magában Szigetben van mint egy 6000 Lélek, Vármegye Széke, két nagy Gymnasium Catholicum és Reformátum. Sok 'Sidóság, az Országban a' legnagyobb Kamerális Administratio. Nagy héti vásárok, Országos 5. Két Medicus, 12 Chirurgus. E' Patikával szép partit tehetne magának egy betsületes ifjú.

* * *

A' Pesti János-nyakvágása napi Vásárban ekképpen keltek a' hazai termések:

G p a p j ú.

1 Má'sa Egynyirésű minémüségéhez képest 80—110 fl. (huszas pénzben).

	forint.	
— Megnemesített téli	160	— 190
— — — — nyári	135	— 160
— Közönséges	125	— 245

forint.

— Zigara	120	— 140
— Magyar Gyapjú	75	— 85
V i a s z , é s M é z .		
1 Má'sa Sárga Viasz	265	— 280
D o h á n y .		
1 Má'sa Döbrei	35	— 45
— Szegedi	18	— 35
— Debretzeni	20	— 25
— Pétsi	18	— 22
— Palánki	15	— 20
Z s i r a d é k .		
1 Má'sa tehén vaj	65	— 70
— Zsír	45	— 50
— Szalonna	30	— 36
— Háj	45	— 50
— Olvasztott Faggyú	50	— 55
P á l i n k a .		
1 Akó Slivovicza	18	— 30
— Rozs Pálinka	18	— 22
B o r o k .		
1 Akó Budai ó bor veres	20	— 60
— ideji	4	— 18
— fejer ó bor	20	— 60
— ideji	10	— 16
— Mezőföldi bor	4	— 8
B ő r ö k .		
1 Pár Ökör bőr:	55	— 60
— Tehén bőr	36	— 42
— Borjú bőr	5	— 6
— Ló bőr	16	— 20
— Juh bőr	6	— 9
K ü l ö m b f é l é k .		
1 Má'sa Hamuzsir	26	— 35
— Széksó	25	— 35
— Magyar vad sáfrány	90	— 110
— Reptze olaj	35	— 45
— Lenmag olaj	40	— 50
— Apatini kender	42	— 45
Gubats 1 Köböl	10	— 20

Száz forint Conventiós pénzért adtak Válió czédulában: —
Sept. 7-dikén 249³/₄ — 8-dikén (nem volt) — 9-dikén 249²/₃ — forintot.